Europa-Parlamentet
2019-2024

Udenrigsudvalget

2023/2107(INI)

14.9.2023

UDKAST TIL BETÆNKNING

om forbindelserne mellem EU og Japan
(2023/2107(INI))

Udenrigsudvalget

Ordfører: Reinhard Bütikofer

Ordfører for udtalelse fra det associerede udvalg i henhold til forretningsordenens artikel 57:
Danilo Oscar Lancini, Udvalget om International Handel

INDHOLD

Side

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING 3

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

om forbindelserne mellem EU og Japan
(2023/2107(INI))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til den fælles erklæring, der blev vedtaget på det 29. topmøde mellem EU og Japan, som fandt sted den 13. juli 2023 i Bruxelles,

– der henviser til det 41. interparlamentariske møde mellem EU og Japan, som fandt sted den 12.-13. juli 2023 i Strasbourg,

– der henviser til den strategiske partnerskabsaftale mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den ene side og Japan på den anden side[1],

– der henviser til aftalen mellem Den Europæiske Union og Japan om et økonomisk partnerskab[2], som har været i kraft siden februar 2019,

– der henviser til dokumentet med titlen "På vej mod en grøn alliance for at beskytte vores miljø, standse klimaforandringerne og opnå grøn vækst", som blev vedtaget på topmødet mellem EU og Japan den 27. maj 2021,

– der henviser til det strategiske kompas for sikkerhed og forsvar, som blev vedtaget af Rådet den 21. marts 2022,

– der henviser til strategidokumentet fra juni 2016 med titlen "Fælles vision, fælles handling: Et stærkere Europa – En global strategi for Den Europæiske Unions udenrigs- og sikkerhedspolitik",

– der henviser til den fælles meddelelse af 16. september 2021 til Europa-Parlamentet og Rådet med titlen "EU's strategi for samarbejdet i Indo-Stillehavsregionen"(JOIN(2021)0024) og til de strategier for den indopacifiske region, som flere EU-medlemsstater har vedtaget,

– der henviser til den fælles meddelelse af 1. december 2021 til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, Regionsudvalget og Den Europæiske Investeringsbank med titlen "Global Gateway" (JOIN(2021)0030),

– der henviser til aftalen om partnerskabet om bæredygtig konnektivitet og kvalitetsinfrastruktur mellem Den Europæiske Union og Japan, som blev undertegnet i Bruxelles den 27. september 2019 under det første Europa Connectivity Forum,

– der henviser til den fælles meddelelse af 20. juni 2023 til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd og Rådet med titlen "En europæisk økonomisk sikkerhedsstrategi" JOIN(2023)0020,

[1] EUT L 216 af 24.8.2018, s. 4.
[2] EFT L 330 af 27.12.2018, s. 3

– der henviser til samarbejdsmemorandummet mellem EU og Japan om halvledere og til samarbejdsmemorandummet til støtte for sikker og modstandsdygtig undersøisk kabelkonnektivitet, som blev undertegnet den 3. juli 2023 på det første møde i Rådet om et digitalt partnerskab mellem Japan og EU,

– der henviser til aftalen om den administrative ordning mellem EU og Japan om samarbejde inden for forsyningskæder for kritiske råstoffer, som blev vedtaget den 6. juli 2023,

– der henviser til samarbejdsmemorandummet om brint, som blev undertegnet af Kommissionen og Japan den 2. december 2022,

– der henviser til den fælles meddelelse af 10. marts 2023 til Europa-Parlamentet og Rådet om opdateringen af den europæiske havstrategi og dens handlingsplan "En forbedret EU-strategi for maritim sikkerhed i forbindelse med nye maritime trusler" (JOIN(2023)0008),

– der henviser til Rådets afgørelse (EU) 2023/362 af 14. februar 2023 om undertegnelse på Unionens vegne af aftalen mellem Den Europæiske Union og Japan om visse bestemmelser i aftalerne mellem medlemsstater i Den Europæiske Union og Japan om lufttrafik[3],

– der henviser til aftalen om den administrative ordning mellem EUNAVFOR Atalanta og Japans deployeringsoverfladestyrker til bekæmpelse af piratvirksomhed, som blev undertegnet den 15. marts 2023,

– der henviser til aftalen om forskningsrammeordningen for samarbejde om fremsynethed mellem Det Fælles Forskningscenter (JRC) og National Institute of Science and Technology Policy (NISTEP), som blev undertegnet den 13. juli 2023,

– der henviser til principperne for digital handel, som blev vedtaget under den tredje økonomiske dialog på højt plan mellem EU og Japan, der fandt sted den 27. juni 2023,

– der henviser til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2023/1453 om ændring af Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2021/1533 om særlige importbetingelser for foder og fødevarer, der har oprindelse i eller er afsendt fra Japan efter ulykken på atomkraftværket i Fukushima[4],

– der henviser til Japans nye plan for en fri og åben indopacifisk region ("The Future of the Indo-Pacific"), som blev bekendtgjort i marts 2023,

– der henviser til Japans sikkerhedsstrategier, som blev ajourført i december 2022 (den nationale sikkerhedsstrategi, den nationale forsvarsstrategi, programmet for forsvarsopbygning),

– der henviser til planen "Hiroshima for global fred",

– der henviser til G20-principperne for investeringer i kvalitetsinfrastruktur, som omfatter prioriteterne åbenhed, gennemsigtighed, økonomisk effektivitet og gældsholdbarhed,

[3] EUT L 50 af 17.2.2023, s. 1.
[4] EUT L 179 af 14.7.2023, s. 90.

– der henviser til de operationelle retningslinjer for G20 vedrørende bæredygtig finansiering,

– der henviser til Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udviklings (OECD's) konvention om bekæmpelse af bestikkelse af udenlandske tjenestemænd i forbindelse med internationale forretningstransaktioner,

– der henviser til OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder om ansvarlig virksomhedsadfærd,

– der henviser til G7's partnerskab for global infrastruktur og investeringer,

– der henviser til den fælles erklæring af 18. august 2023 om en ny æra med et trilateralt partnerskab, som Japan, Republikken Korea og USA nåede til enighed om på det trilaterale topmøde mellem deres ledere i Camp David,

– der henviser til rapporten af 25. november 2020 med titlen "NATO 2030: United for a New Era" fra den refleksionsgruppe, der var udpeget af generalsekretæren for Den Nordatlantiske Traktats Organisation (NATO),

– der henviser til De Forenede Nationers pagt,

– der henviser til FN's havretskonvention (UNCLOS), som blev indgået den 10. december 1982 og har været i kraft siden den 16. november 1994,

– der henviser til traktaten om ikkespredning af kernevåben,

– der henviser til FN's Generalforsamlings resolution om aggressionen mod Ukraine, som blev vedtaget den 2. marts 2022,

– der henviser til FN's rammekonvention om klimaændringer (UNFCCC) og til Paris aftalen, som trådte i kraft den 4. november 2016,

– der henviser til Europa-Parlamentets beslutning af 17. april 2014 med Europa-Parlamentets henstilling til Rådet, Kommissionen og Tjenesten for EU's Optræden Udadtil om forhandlingerne om en strategisk partnerskabsaftale (SPA) mellem EU og Japan[5],

– der henviser til Europa-Parlamentets beslutning af 13. december 2018 om tilstrækkeligheden af den beskyttelse af personoplysninger, der gives af Japan[6],

– der henviser til Europa-Parlamentets beslutning af 8. juli 2020 om internationale og nationale forældrebortførelser af børn fra EU i Japan[7],

– der henviser til Europa-Parlamentets beslutning af 26. november 2020 om revision af EU's handelspolitik[8],

[5] EUT C 443 af 22.12 2017, s. 49.
[6] EUT C 388 af 13.11.2020, s. 150.
[7] EUT C 371 af 15.9.2021, s. 2.
[8] EUT C 425 af 20.10.2021, s. 155.

– der henviser til Europa-Parlamentets beslutning af 21. januar 2021 om konnektivitet og forbindelserne mellem EU og Asien[9],

– der henviser til Europa-Parlamentets beslutning af 7. juni 2022 om EU og sikkerhedsudfordringerne i den indopacifiske region[10],

– der henviser til Europa-Parlamentets beslutning af 18. januar 2023 om gennemførelsen af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik – årlig betænkning 2022[11],

– der henviser til forretningsordenens artikel 54,

– der henviser til udtalelse fra Udvalget om International Handel,

– der henviser til betænkningen fra Udenrigsudvalget (A9-0000/2023),

A. der henviser til, at EU og Japan vil fejre 50 års diplomatiske forbindelser i 2024;

B. der henviser til, at Japan er EU's tætteste strategiske partner i den indopacifiske region; der henviser til, at begge parter deler en meget bred vifte af værdier og mål;

C. der henviser til, at det er af afgørende betydning for EU at samarbejde med Japan i betragtning af den indopacifiske regions stigende økonomiske, demografiske og politiske vægt og landets geopolitisk og geoøkonomisk strategiske position;

D. der henviser til, at EU og Japan stræber efter fred og stabilitet i hele den indopacifiske region, navnlig ved at fremme alle landes overholdelse af FN's havretskonvention (UNCLOS); der henviser til, at Japan er en vigtig forkæmper for den regelbaserede internationale orden i regionen;

E. der henviser til, at Japan vedtog nye nationale sikkerheds- og forsvarsstrategier i december 2022;

F. der henviser til, at EU og Japan begge har givet åbent udtryk for deres støtte til Ukraine og deres modstand mod Ruslands brutale, uprovokerede og ulovlige angrebskrig;

G. der henviser til, at EU og Japan begge har forpligtet sig til klimaneutralitet senest i 2050;

H. der henviser til, at EU og Japan har forpligtet sig til at støtte sikre og bæredygtige konnektivitetsforbindelser;

I. der henviser til, at samarbejde om videnskabelige, samfundsmæssige, kulturelle og politiske spørgsmål og gensidig udveksling af erfaringer kan styrke partnerskabet og skabe resultater for borgerne på begge sider;

J. der henviser til, at det digitale partnerskab mellem Japan og EU blev lanceret på topmødet mellem EU og Japan i Tokyo den 12. maj 2022;

---

[9] EUT C 456 af 10.11.2021, s. 117.
[10] EUT C 493 af 27.12.2022, s. 32.
[11] EUT C 214 af 16.6.2023, s. 26.

K. der henviser til, at EU's andet indopacifiske ministerforum fandt sted i Stockholm den 13. maj 2023;

L. der henviser til, at det 49. G7-topmøde fandt sted i Hiroshima den 19.-21. maj 2023;

M. der henviser til, at Japan deltager i den firesidede sikkerhedsdialog (Quad);

1. fremhæver, at forbindelserne mellem EU og Japan er forbindelser mellem usædvanligt ligesindede partnere og bygger på et solidt grundlag af fælles værdier, demokrati, fælles mål og gensidigt forenelige interesser, hvilket gør Japan til en af EU's vigtigste partnere på verdensplan og en af dem, vi har størst tillid til; understreger kraftigt EU's interesse i at uddybe og udvide dette partnerskab bilateralt og også i plurilaterale og multilaterale sammenhænge; slår til lyd for en Team Europe-tilgang til forbindelserne;

2. anerkender den afgørende rolle, som den økonomiske partnerskabsaftale mellem EU og Japan og den strategiske partnerskabsaftale mellem EU og Japan spiller i forbindelserne; opfordrer indtrængende de resterende tre EU-medlemsstater, som endnu ikke har gjort det, til at ratificere den strategiske partnerskabsaftale; opfordrer til en fuldstændig gennemførelse af begge aftaler; glæder sig over udviklingen af et stadig tættere netværk af bilaterale dialoger, konsultationer, aftalememoranda og aftaler med det årlige topmøde mellem EU og Japan som omdrejningspunktet; glæder sig også over de stadig tættere forbindelser mellem Japan og de enkelte EU-medlemsstater;

3. glæder sig over det japanske G7-formandskabs arbejde i 2023 og det generelt fremragende samarbejde i G7; påpeger, at EU også er nødt til at samarbejde meget tæt med Japan i G20, FN og dets særorganisationer, UNFCCC, internationale standardiseringsorganisationer og finansielle institutioner og andre internationale formater i forsøget på at fremme fred, menneskerettigheder, velstand, retsstatsprincippet og gennemførelsen af verdensmålene for bæredygtig udvikling;

4. bemærker med interesse Japans bestræbelser på at fremme en stabil struktur i den indopacifiske region, f.eks. gennem landets deltagelse i Quad, dets dialog med østaterne i Stillehavet eller den nylige Camp David-aftale med Korea og USA; tager fortsat Japans bekymringer med hensyn til Nordkorea til efterretning; agter at samarbejde løbende med Japan for at modvirke Kinas aggressive politikker over for dets naboer; deler Japans synspunkt om, at Taiwan er en vigtig partner og en værdifuld ven; deler endvidere Japans store respekt for Sammenslutningen af Sydøstasiatiske Nationer (ASEAN); glæder sig over, at nogle af de nye viceministerformater også omfatter EU (i grupper som Japan/Australien/Korea/EU og Japan/Korea/USA/EU);

5. er taknemmeligt for den solide og urokkelige støtte på 7,6 mia. USD, som Japan yder Ukraine til dets selvforsvar i Ruslands angrebskrig; er enigt med Japan i, at det er af afgørende betydning at fremme alliancen mellem alle internationale aktører, der støtter FN's principper om national suverænitet og territorial integritet mod imperialistisk revisionisme eller hegemonisk tvang; udtrykker EU's klare tilsagn om at støtte bestræbelserne på at opretholde fred og stabilitet i den indopacifiske region, navnlig i Det Sydkinesiske Hav, Det Østkinesiske Hav og Taiwanstrædet, og om at fremme en fri og åben indopacifisk region;

6. ønsker at samarbejde med Japan om at udvikle mere afbalancerede forbindelser med lande fra det globale syd; understreger vigtigheden af at gennemføre den nødvendige

finansiering af klimapolitikken, bæredygtig og fri handel og en retfærdig international energiomstilling; fremhæver betydningen af Global Gateway-initiativet og partnerskabet for global infrastruktur og investeringer; glæder sig over de første fem konnektivitetsprojekter mellem EU og Japan og projektet Far North Fiber;

7. noterer sig ændringen i Japans nationale sikkerhedsstrategi; støtter fortsat Japans engagement i en verden uden kernevåben; opfordrer til et omfattende sikkerhedspartnerskab mellem EU og Japan som grundlag for styrkede konsultationer, fælles øvelser, fælles forsvarsforskning og -udvikling og arbejde med fælles beredskabsplanlægning med henblik på farlige kriser; ser med tilfredshed på medlemsstaternes 2+2-dialogformater med Japan; bifalder NATO's Individual Tailored Partnership Programme med Japan, men beklager, at åbningen af et NATO-forbindelseskontor i Japan er blevet forsinket; foreslår, at der oprettes et EU/NATO/AP4-format for sikkerhedsdialog (med Japan, Korea, Australien og New Zealand); opfordrer Tjenesten for EU's Optræden Udadtil til at udsende en militærattaché til Tokyo; ville hilse forhandlinger om en EU-Japan-rammeaftale om deltagelse velkommen; er kritisk over for, at projektet om et styrket sikkerhedssamarbejde i og med Asien (ESIWA) ikke er særlig betydeligt; opfordrer til øget samarbejde om maritim overvågning på grundlag af initiativet om kritiske sejlruter i Det Indiske Ocean (CRIMARIO); insisterer på, at ikkekonventionelle sikkerhedsspørgsmål, såsom desinformation, cyberspace og klimaforandringer, medtages;

8. deler Japans fokus på økonomisk sikkerhed og glæder sig over dets støtte til det risikobegrænsende paradigme; noterer sig i den forbindelse G7-koordineringsplatformen vedrørende økonomisk tvang; påpeger den enorme relevans af det digitale partnerskab mellem EU og Japan; værdsætter G7-rammen for samarbejde om standardisering af digital teknologi, samarbejdet med Japans organisation for metal- og energisikkerhed (JOGMEC) om kritiske råstoffer, den industripolitiske dialog og Hiroshima AI-processen for ansvarlig kunstig intelligens (AI); beklager Japans modvilje mod at deltage i Horisont Europa og støtter Rådet og Kommissionen i at fremme dette mål;

9. beklager, at den grønne alliance mellem EU og Japan fra 2021 stadig er et stort set uindfriet løfte; bemærker, at Japan har forpligtet sig til kun at udlede vand fra Fukushima-kraftværket på grundlag af videnskabelige standarder, gennemsigtighed og uafhængigt tilsyn; håber på en mere proaktiv japansk rolle med hensyn til tab og skader og til klimafinansiering på det 28. møde i UNFCCC-partskonferencen (COP 28);

10. understreger betydningen af mellemfolkelige kontakter med henblik på at udveksle og sammenligne erfaringer om spørgsmål som ligestilling mellem kønnene, et aldrende samfund, ny udvikling på det kulturelle område eller nye arbejdsmetoder; sætter pris på parlamentariske drøftelser og menneskerettighedsdialogen, hvor vi kan drøfte dødsstraffen i Japan; foreslår, at der oprettes et EU-Japan-forum for unge ledere om globalt partnerskab; gentager sin bekymring over forældrebortførelser af børn; ser med tilfredshed på den japanske regerings retningslinjer fra 2022 for overholdelse af menneskerettighederne i ansvarlige forsyningskæder og glæder sig over dens bestræbelser på i 2024 at vedtage lovgivning svarende til EU's direktiv om virksomheders due diligence i forbindelse med bæredygtighed;

11. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik samt til Japans regering.